

6. The Times // <http://www.the-times.co.uk/> 2006, February, 1. 9.

7. The Mirror // <http://www.mirror.co.uk/news/real-life-stories/your-2008-health-and-wealth-stars-283115>

Мандрик К.І.

магістр,

Науковий керівник: Колесник О.С.

доктор філологічних наук, професор,

Київський університет імені Бориса Грінченка

**ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ «ЗБРОЙНИЙ КОНФЛІКТ»
У АНГЛОМОВНОМУ МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ НА ОСНОВІ ПОДІЙ
В УКРАЇНІ 2014-2015 РР.**

Стаття присвячена аналізу лексичних засобів, які вербалізують концепт «збройний конфлікт». Проаналізовано фреймову будову концепту «збройний конфлікт», використання різних стилістичних засобів для позначення даного концепту та простежено синонімічний та антонімічний ряд вербалізаторів.

Актуальність статті полягає в тому, що війни супроводжували людство протягом всієї його історії. Тема війни і в минулі століття становила важливий предмет досліджень, яких в наш час стає ще більше. В минулому столітті у контексті двох світових воєн та розуміння небезпеки використання зброї масового знищення увага до розуміння та осмислення війни посилилась. В наш час, не зважаючи, на відсутність світової війни як такої, підстав для осмислення війни стає тільки більше. На даний момент абсолютно кожна сфера науки про суспільство в цілому та людину зокрема – історія, правознавство, соціологія, тощо – є придатною для створення теорій щодо природи війни, причин її виникнення та ймовірних механізмів її запобігання та вирішення.

Війна як феномен є невід’ємною частиною історії та культури абсолютно усіх народів, а отже як результат абсолютно у всіх мовах мала і досі має свій вплив. Війна асоціюється у людей з спустошенням, розпачем та набуває негативного значення, символізуючи зло, безнадійність та велику ймовірність смерті.

Мета статті полягає у виявленні особливостей вербалізації концепту «збройний конфлікт» на основі матеріалів з видань The Guardian, The New York Times, USA Today.

Завдання статті полягає у визначення концепту; виявленні ключових лексем концепту «збройний конфлікт»; визначенні загальних та специфічних особливостей сприйняття, розуміння та вираження сенсу, який міститься у значеннях лексичних одиниць, які розкривають семантику концепту «збройний конфлікт»; виявленні засобів вербалізації даного конфлікту.

На межі XX – XIX ст. людство опинилося в об'ємному інформаційному просторі, яке необхідно було впорядкувати, осмислити та структурувати. Процеси отримання, переробки, відтворення, передачі інформації стали предметом вивчення цілого ряду наук: теорії штучного інтелекту, антропології, психології, соціології, філософії, комунікативно-когнітивної прагматики, герменевтики і, нарешті, лінгвістики, та особливо когнітивної лінгвістики, яка досліджує процеси пізнання світу людиною, систематизації знань за допомогою категорії мови, вербалізації цих знань та уявлень тощо [4, ст. 252].

Досліджуючи різні мови, які мають властивість позначати навіть найдрібніші деталі зовнішнього та внутрішнього світу, досить важко усвідомити, ба навіть уявити, що відбувалося в первинних позначеннях світу, коли для людини весь світ був лише незвіданим, а як результат перебування людини на певному рівні її еволюції, індивідуалізація речей, осіб, тварин тощо ще не досягла сучасного рівня. З часом, все, що оточувало людину почало привертати її увагу, давало змогу ідентифікувати та узагальнювати сприйняте.

Так виникає поняття концепту, класичне тлумачення якого дала О. Кубрякова: «Концепт – термін, що служить поясненню одиниць ментальних і психологічних ресурсів нашої свідомості й тієї інформаційної структури, що відображає знання й досвід людини; оперативна змістовна одиниця пам'яті, ментального лексикону, концептуальної системи й мови мозку, всієї картини світу, відображеної у психіці людини» [6, ст. 23].

Серед багатьох трактувань концепту вивчення війни найбільш релевантним можна вважати культурологічне тлумачення концепту за Ю.С.Степановим та лінгвокультурологічне визначення за І.В.Карасиком та ін. Перший вважає, що концепт уміщує все, що, з одного боку належить будові поняття, а з іншого – те, що робить його фактом культури, тобто вихідна форма (етимологія); стиснута до основних знак змісту історія; сучасні асоціації, оцінки тощо [7, ст. 12]; інші розвивають таке тлумачення: концепт – багатовимірне ментальне утворення з понятійним, образним та цілісним складниками [5, ст. 22].

Досліджуваний нами концепт – це багатозначне слово. Тлумачні словники наводять різноманітні дефініції слова «війна», при цьому змінюється не тільки кількість значень, але й їх розподіл. В одних словниках війна описується декількома словами, інші ж дають детальне визначення. В результаті ми отримуємо, що війна – це збройний конфлікт між двома чи більше сторонами.

Аналіз текстів, які містять вирази, які актуалізують фрейм «збройний конфлікт», дав змогу визначити загальну структуру цього фрейму, так як він представлений в публіцистичних текстах в інтернет – виданнях, а також прийти певних висновків в найбільш доцільному способі побудови його моделі.

Відповідно до моделі, яку запропонував М. Мінський, побудована в нашому дослідженні модель включає наступні базові компоненти:

1) верхній вузол фрейму (термінал першого рівня), який включає в себе ядерну чи макропропозицію, яка описує події «збройного конфлікту» та включає, як мінімум, перший терм та базовий предикат, а також обов'язкові сіркнустанти: показники часу, місця, мети (яку переслідують учасники події);

2) термінали другого рівня, які мають обов'язковий характер для фрейму та включає в якості суб'єктів пропозицій другі терми (ядерної та макропропозиції) та їх предикати;

3) термінали третього рівня, які мають обов'язковий характер для фрейму та включає в якості суб'єктів пропозицій треті терми (ядерної та макропропозиції) та їх предикати;

4) термінали четвертого рівня, які не несуть обов'язків характер для фрейму «збройний конфлікт» та відповідні подіям та діям, які мають непряме відношення до подій «збройного конфлікту».

Аристотель вважав, що вміння створювати тропи є ознакою таланту письменника. Троп (грец. *trpos* – поворот) – слово або вираз, ужитий у переносному значенні. Тропи розкривають суть зображуваного предмета чи явища, вони вживаються для індивідуалізації персонажа, виявляють ставлення автора до зображуваного.

У нашому дослідженні були виявлені такі тропи:

1) метафори: «*The US has not sent a delegate to the meeting; they are elephant in the room.*»

2) епітети: «*Ukraine's forgotten city destroyed by war*»

3) іронія: «*Protesters also reportedly seized the opera house before realizing it was not city hall, lending some credence to the presence of «protest tourists» – Russians affiliated with the Kremlin who arrived to stoke dissent*»

Тема війни ввійшла в життя суспільства, хоча б тому, що в минулому столітті вона торкнулася кожного. Як і до, так і після двох світових воєн, війни та збройні протистояння продовжують існувати на теренах певних держав, і, як результат, концепт війни просочився та, можна сказати, укорінився в мові та мовленні. Якщо брати конкретно відображення війни в англійській публіцистиці, яка зараз відбувається на сході України, то варто виділити такі ідіоми:

1. «cold war» – холодна війна: «*If this pro-Russia current crosses party lines from the far right to the far left, it is because it is based on the strong suspicion that the US want to return to the Cold War and drag Europe in with it.*»

2. «tug of war» – перетягування канату: «*Ukraine's only safe solution is for the lethal tug of war between east and west to the end.*»

3. «to bite the bullet» – прийняти якусь непросту ситуацію: «*But Ukraine must «bite the bullet» on Minsk. For now? There may be no alternative.*»

В масиві статей, які було нами розглянуто, ми побачили, що вербалізаторами «збройного концепту», який має місце на сході України починаючи з 2014 року, виступають різні лексичні одиниці, за допомогою

яких текст набуває виразності та емоційності; ідіоматичні конструкції, які надають опису своєрідності та унікальності; прецедентні тексти, за допомогою яких автор у свідомості реципієнта створює певну структуру подій, а також може нав'язувати думку стосовно тієї чи іншої сторони конфлікту.

Список використаних джерел:

1. The Guardian [Електронний ресурс].
2. The New York Times [Електронний ресурс].
3. USA Today [Електронний ресурс].
4. Будаев Э.В., Чудинов А.П. Зарубежная политическая лингвистика: ученое
5. Карасик, В. И. Категориальный оценочный концепт «подлинность» / В. И. Карасик // Концептуальные сферы «мир» и «человек» : коллектив. моногр. / отв. ред. М. В. Пи-менова. – Кемерово : ИПК «Графика», 2005а. – С. 3–14. – (Серия «Концептуальные исследования». – Вып. 6).
6. Кубрякова, Е. С. Краткий словарь когнитивных тер-минов / Е. С. Кубрякова, В. З. Демьянков, Ю. Г. Панкрац, Л. Г. Лузина ; под общ. ред. Е. С. Кубряковой ; Филол. фак. МГУ им. М. В. Ломоносова. – М., 1996.
7. Степанов, Ю.С. Альтернативный мир, Дискурс, Факт и Принцип причинности / Ю.С. Степанов // Язык и наука конца 20 века. – М. : РАН, 1996. – С. 35–73.

Mukhina V.P.

Student,

Scientific adviser: Karpenko O.Y.

Doctor of Philological Sciences, Professor,

Odessa I. I. Mechnikov National University

ONYMIC MEANS OF INFLUENCE ON THE RECIPIENT

One of the main peculiarities of the XXIst century is the appearance and dynamical development of informational technologies that have improved in their turn the abilities of the communicative technologies. On the one hand, an increasing intensity of information exchange can be the means of making a person's *vita activa* better. On the other one, it can be a weapon for those who eager power to affect an individual's behaviour. The article is dedicated to the investigation of the onymic linguistics manipulative means of influencing on the recipient. The investigation itself was caused by the appearance of negative tendencies in using linguistics devices of communication. The actual necessity of the fulfilled research is based on the fact that admission of usage any manipulative technology is more and more suppressed. One of the most striking features of this problem is that even if that usage is admitted, the proper and detailed analysis is in the deficit. The object of the given research is onomastic space of the political discourse of a speaker. The subject of the given research is the onymic linguistics manipulative influence on a person's consciousness with the aim of forming the thought or behaviour needed.